Gemeente Reusel-De Mierden

Raadsvoorstel

Onderwerp:	Vaststelling Nota Ruimtelijke Kwaliteit - deel Buitengebied
Datum B&W Besluit:	31 augustus 2021
Vergaderdatum:	2 november 2021
Registratienr.:	RA21.063
Opsteller:	Steffie Renders
Portefeuillehouder:	de heer P.J.M. van de Noort wethouder

Voorstel

Te besluiten om:

1. de 'Nota Ruimtelijke Kwaliteit - deel Buitengebied' vast te stellen;
2. de gemeentelijke welstandsnota voor het deel Buitengebied in te trekken;
3. de 'Beleidsnotitie voor bebouwingsconcentraties' in te trekken.

Inleiding

Medio 2020 zijn we begonnen met de voorbereidingen van de actualisatie van het welstandsbeleid in de vorm van een Nota Ruimtelijke Kwaliteit (NRK). Via onze raadsinformatienota's van juni 2020 (RA20.039), maart 2021 (21.05287) en juli 2021 (21.12903) hebben wij u hierover geïnformeerd.
In de herziening van de welstandsnota wordt niet meer alleen gekeken naar de gebouwen maar ook naar de kwaliteit van de omgeving en landschappelijke inpassing. Daarbij wordt de NRK gekenmerkt door een meer open houding, waarbij niet toetsen en verplichten, maar inspireren, voorlichten, stimuleren en begeleiden centraal staan.

Omdat het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied 2021 eind dit jaar ter inzage wordt gelegd, is eerst het deel van de NRK dat van toepassing is op het buitengebied uitgewerkt. De NRK-Buitengebied moet zijn vastgesteld voordat het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied 2021 ter inzage gaat. Het deel NRK voor het stedelijk gebied mag later vastgesteld worden, maar wel voor inwerkingtreding van de Omgevingswet die is voorzien op 1 juli 2022. Dan moet er een actueel toetsingskader liggen, waaraan de nog in te stellen adviescommissie Omgevingskwaliteit (vergelijkbaar met welstandscommissie) kan toetsen. Op het instellen van deze adviescommissie Omgevingskwaliteit wordt in de tweede helft van dit jaar teruggekomen. Dit wordt in samenwerking met VTH opgepakt.

Beoogd doel

Met de nieuwe NRK-Buitengebied wordt beoogd de volgende doelen te realiseren:

- De ruimtelijke kwaliteit binnen de gemeente behouden en waar het kan versterken. Daarvoor biedt de NRK-Buitengebied handvaten.
- Het beleid voor ruimtelijke kwaliteit (welstandsbeleid en landschappelijke inpassing) herijken op de ontwikkelingen die in de afgelopen járen hebben plaatsgevonden op landelijk, provinciaal (bestuursakkoord provincie), regionaal en lokaal niveau.
- Anticiperen op de toekomstige ontwikkelingen, waaronder de Omgevingswet.
- Tegengaan van verloedering/verrommeling.
- Het bieden van meer samenhang in het beleid dat zich richt op het uiterlijk van onze gemeente, waaronder beeldkwaliteit, landschappelijke inpassing, stedenbouw en cultuurhistorie.
- Een gebiedsgerichte benadering, die meer duidelijkheid geeft over hoe we een gebied eruit willen laten zien.
- Verminderen regeldruk.
- Het vastleggen van efficiënte en transparante procedures voor de ruimtelijke kwaliteitszorg.
- Het verbeteren van de gebruiksvriendelijkheid en toegankelijkheid van de NRK-Buitengebied.

Argumenten

1.1. De NRK-Buitengebied geeft een nadere invulling aan Omgevingsvisie

Net als het bestemmingsplan Buitengebied 2021 vormt de NRK-Buitengebied een uitwerking van de Omgevingsvisie Reusel-De Mierden. De NRK-Buitengebied is niet alleen een actualisatie van het welstandbeleid, maar vormt tevens een integraal beleidskader voor ruimtelijke kwaliteit inclusief de (wijze van) landschappelijke inpassing en een actualisatie van de 'Beleidsnotitie voor bebouwingsconcentraties' (2009). Daarnaast vormt het recent geactualiseerde erfgoedbeleid een belangrijke inhoudelijke basis voor de NRK-Buitengebied.

1.2. De NRK-Buitengebied geeft met de 'gebiedspaspoorten' meer duidelijkheid over hoe we een gebied eruit willen laten zien
In de NRK-Buitengebied is voor de verschillende gebieden een 'gebiedspaspoort' opgesteld. Dit gebiedspaspoort geeft aan wat de te behouden en versterken kwaliteiten/karakteristieken/ waarden zijn van dit gebied alsmede de ruimtelijke ontwerpprincipes voor toevoeging en invulling van het gebied. Ook zijn hierin per gebied inspiratiepagina's opgenomen met foto's die de nagestreefde sfeer in het gebied weergeven.
De NRK-Buitengebied is geen visiedocument maar de hierin opgenomen ontwerpprincipes geven samen met de geboden ontwikkelingsmogelijkheden (onder voorwaarden) in het Bestemmingsplan Buitengebied 2021 wel meer duidelijkheid over hoe een gebied er uit gaat zien. Hiermee wordt ruimte voor maatwerk geboden.

1.3 De ingekomen inspraakreacties hebben niet geleid tot wijzigingen
De concept NRK-Buitengebied lag ter inzage voor inspraak van 7 april t/m 19 mei 2021 (artikel 12, vierde lid en artikel 12a, tweede lid Woningwet, Inspraakverordening 2006 en afdeling 3.4 Awb). Tijdens de inspraakperiode zijn drie inspraakreacties binnengekomen. Deze hebben niet geleid tot wijzigingen van de NRK-Buitengebied. In bijlage 2 is het 'Eindverslag inspraakprocedure concept Nota Ruimtelijke Kwaliteit - deel Buitengebied' opgenomen.

1.4 Het vaststellen van de NRK-Buitengebied is uw bevoegdheid
In de Woningwet Artikel 12a staat:
"De gemeenteraad stelt een welstandsnota vast, inhoudende beleidsregels waarin in ieder geval de criteria zijn opgenomen die het bevoegd gezag toepast bij de beoordeling."
Het vaststellen van de NRK-Buitengebied is daarmee de bevoegdheid van de gemeenteraad.

In de NRK-Buitengebied worden de kaders vastgelegd waarbinnen de welstandscommissie (straks de adviescommissie Omgevingskwaliteit) bouwplannen toetst aan redelijke eisen van welstand.

2.1 Zonder intrekking bestaan er twee welstandsnota's naast elkaar
Er moet formeel een besluit worden genomen tot intrekking van het deel buitengebied van de huidige welstandsnota. Als deze nota niet (deels) wordt ingetrokken bestaan er twee nota's naast elkaar en kan er onduidelijkheid bestaan over aan welke nota er getoetst moet worden. Door formeel een besluit te nemen tot intrekking is de situatie voor eenieder helder.

3.1 Zonder intrekking bestaan er twee beleidsnota's voor bebouwingsconcentraties naast elkaar
Er moet formeel een besluit worden genomen tot intrekking van de Beleidsnotitie voor bebouwingsconcentraties. Als deze nota niet wordt ingetrokken bestaan er twee nota's naast elkaar en kan er onduidelijkheid bestaan over aan welke nota er getoetst moet worden. Door formeel een besluit te nemen tot intrekking is de situatie voor eenieder helder.

Consequenties

1.1 Er wordt een ander beleid voorgesteld dan men voorheen gewend was
Enerzijds is het uitgangspunt om de burger meer vrijheid te geven waar dat kan. Dit betekent minder regels én minder bemoeienis met details in gebieden waar dit verantwoord is. Anderzijds willen we in het buitengebied meer concrete randvoorwaarden hebben voor de landschappelijke inpassing bij ontwikkelingen. Voorheen had landschappelijke inpassing meer als betekenis het 'verstoppen/ inpakken' van een ontwikkeling achter een 8-10 meter brede groenzone.

In de NRK wordt onder landschappelijke inpassing verstaan:
"een zodanige vormgeving en inpassing dat deze optimaal is afgestemd op bestaande dan wel nog te ontwikkelen landschappelijke (ruimtelijke, natuurlijke en cultuurhistorische) landschapskwaliteiten. Dit kan door middel van: architectuur (vormgeving, situering bebouwing, materiaalgebruik), aanleg van landschappelijke en/of natuurlijke elementen al dan niet in combinatie met sloop."
Dit betekent dat bij ontwikkelingen ook daadwerkelijk een ruimtelijke kwaliteitsverbetering wordt gevraagd van een initiatiefnemer. De landschappelijke inpassingsplannen worden ook juridisch verankerd in het bestemmingsplan.

De NRK is opgesteld vanuit de overtuiging dat de gemeente en haar inwoners een aantrekkelijke leefomgeving waarderen en willen behartigen, en hier dus ook aan willen bijdragen. Een aantrekkelijke, goed verzorgde omgeving draagt bij aan haar eigen kwaliteit en geeft de gemeente

extra impuls als woon- en bedrijfslocatie, als toeristische bestemming of als vestigingsplaats voor winkels en voorzieningen.

1.2 Zonder NRK-Buitengebied ontbreekt een belangrijke pijler om te kunnen voorzien in een integraal beleidskader waarmee we de ruimtelijke kwaliteit van onze gemeente kunnen behouden en vooral verbeteren
Zonder de NRK-Buitengebied kunnen we niet gebiedsgericht werken en vasthouden aan generieke regels voor ruimtelijke kwaliteit. Er is geen goed of actueel alternatief voorhanden, zeker wanneer het landschappelijke inpassing aangaat. De discussie over landschappelijke inpassing en handhaafbaarheid blijft dan bestaan.

Daarnaast zijn we vanaf 1 juli 2022 verplicht te werken met een (integrale) adviescommissie Omgevingskwaliteit. Het is van belang dat er dan ook een actueel integraal toetsingskader is vastgesteld.

Financiën

De NRK-Buitengebied is opgesteld door het team RO in samenwerking met een deskundig adviesbureau. Dit alles valt binnen het budget van het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied.
De kosten van de praktische uitvoering van het beleid worden gedekt uit de te ontvangen leges.

Samen Doen

In september 2020 heeft een interactieve, digitale werksessie plaatsgevonden waaraan een vertegenwoordig van de volgende partijen deelnam: welstands-/monumentencommissie, diverse met de gemeente bekende architecten, agrarische adviesbureaus, woningstichting, heemkundewerkgroep, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant, huidige welstandscommissie, VTH en betrokken collega's van team RO en team RB. Tijdens deze interactieve sessie zijn verschillende thema's besproken die van belang zijn en input geven voor de ruimtelijke kwaliteit. De verkregen input is samengevat in de bijlage bij de NRK-Buitengebied en meegenomen bij het opstellen van de NRK-Buitengebied.

Begin februari 2021 heeft een ambtelijk overleg plaatsgevonden met de provincie Noord-Brabant. Hierbij is de concept NRK besproken. De provincie draagt bij aan een aantrekkelijke woon- en leefomgeving in Brabant. Het verbeteren van de kwaliteit daarvan, kortweg genoemd 'omgevingskwaliteit' is dan ook een belangrijk speerpunt in het provinciale beleid. Dat komt tot uitdrukking in de provinciale omgevingsvisie. De provincie wil graag kennis nemen van hoe gemeenten het verbeteren van de 'omgevingskwaliteit' in praktijk brengen. De NRK-Buitengebied geeft hier voor een deel invulling aan.

Op 15 april 2021 heeft een werksessie met de huidige welstands-/monumentencommissie plaatsgevonden. Hierbij heeft de commissie inhoudelijk gereageerd op de concept NRK-Buitengebied. Deze opmerkingen hebben geleid tot een verbetering van het concept dat ter inzage lag. De verbeterde versie wordt nu ter vaststelling voorgelegd.

De concept 'Nota Ruimtelijke Kwaliteit - deel Buitengebied' lag vanaf 7 april t/m 19 mei 2021 ter inzage. Tijdens deze termijn zijn 3 inspraakreacties kenbaar gemaakt. Een samenvatting en reactie zijn opgenomen in het 'Eindverslag inspraakprocedure concept Nota Ruimtelijke Kwaliteit - deel Buitengebied' (bijlage 2).

Vervolg

Wettelijk verplichting publicatie (bekendmaking) voor in werking treden beleid.

Bijlagen

1. Nota Ruimtelijke Kwaliteit, deel Buitengebied (21.14197)
2. Eindverslag inspraakprocedure concept Nota Ruimtelijke Kwaliteit - deel Buitengebied (21.13986)

het college van burgemeester en wethouders,

mr. R.P.B.M. Brekelmans
secretaris

mw. A.J.M.H. van de Ven
burgemeester

Raadsbesluit

Vergaderdatum:	2 november 2021
Onderwerp:	Vaststelling Nota Ruimtelijke Kwaliteit - deel Buitengebied
Registratienummer:	RA.21.063

De raad van de gemeente Reusel-De Mierden;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 31 augustus 2021

overwegende dat

- de concept Nota Ruimtelijke Kwaliteit - deel Buitengebied van 7 april t/m 19 mei 2021 ter inzage lag met de mogelijkheid voor een ieder om inspraakreacties kenbaar te maken
- tijdens de periode dat de concept Nota Ruimtelijke Kwaliteit - deel Buitengebied ter inzage lag drie personen gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid om een inspraakreactie kenbaar te maken en deze niet hebben geleid tot wijzigingen;
- de inhoud van het voorstel van burgemeester en wethouders aan de raad, met het nummer RA21.063, onderdeel uitmaakt van dit besluit;
- gelet op artikel artikel 12 a van de Woningwet;

Besluit

1. de 'Nota Ruimtelijke Kwaliteit - deel Buitengebied' vast te stellen;
2. de gemeentelijke welstandsnota voor het deel Buitengebied in te trekken;
3. de ‘Beleidsnotitie voor bebouwingsconcentraties’ in te trekken.

De raad voornoemd,

de griffier,	de voorzitter,
mr. M. (Maarten) Olthuis	mw. A.J.M.H. van de Ven